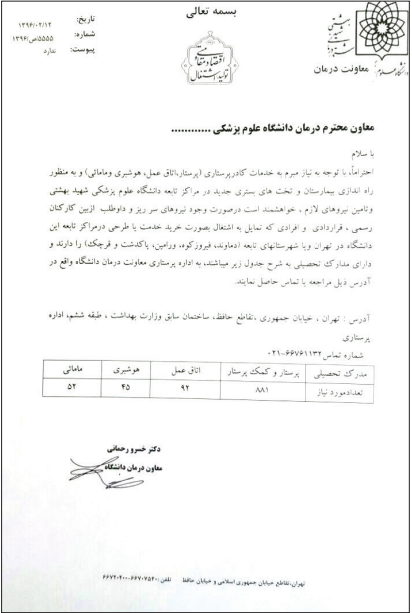

علی رغم انتقادات و اعتراضات به طرح یک ساله بهیاری و نتایج آن، این طرح همچنان ادامه دارد

بلا تکلیفی ۲۰ هزار بهیار آموزش دیده

فرهیختگان فکر می کنم دوم یا سوم راهنمایی بودم، رای گیری های شورای مدرسه که برگزار شد، دو، سه نفری که اول شدند و به عنوان شورا معرفی شدند، هر کدام وعده و وعیدهایی دادند که فلان است و بهمان، فلان کار را می کنیم و بهمان وسیله را می خریم. ... اما وقتی به عرصه عمل رسید، هر کدام خواست از آن یکی جلو بزند و در نهایت این سه نفر که روز اول دست هم را فشرده بودند به نشانه مودت و همکاری و دوستی و اینها، حالا شده بودند کارد و پنیر، همه این را نمی دانستند؛ ما که نزدیک بودیم و در جریان، فهمیدیم.

این را گفتم تا برسم به صحبت های یکی از افرادی که در یک دوره بهیاری شرکت کرده است و حالا به جای بهیار، خدماتی این بیمارستان و آن بیمارستان شده است، آن هم با منت و تحقیر. می گفت سال ۹۴ که طرح بهیاری یک ساله آغاز به کار کرد و قرار شد کمبود پرستاران و کادر درمان مراکز درمانی با این طرح و نیروهایی که تربیت می شوند، جبران شود، بین نظام پرستاری و وزارت بهداشت و جهاد و ... شکرآب می شود؛ آن هم بر سر مزایده و متولی برگزارکننده این دوره. می گفت ابتدا نظام پرستاری می شود متولی و مبلغ پنج میلیون تومان برای برگزاری دوره به ازای هر نفر طلب می کند و بعدا اما وزارت با این مبلغ مخالفت می کند، مزایده ای برگزار می کند و در جریان این مزایده جهاد دانشگاهی، شرکت آپنا و ... برنده می شوند با مبلغ سه میلیون و ۶۵۰ هزار تومان و همین می شود آغاز تنش و جنگ میان نظام پرستاری با این دوره تربیت بهیاری یک ساله.

اصل طرح چیست و دقیقاً قرار بود چه اتفاقی بیفتد؟

در توضیح طرح دوره های بهیاری یک ساله ابتدا باید گفت این هم از زاینده های طرح تحول سلامتی است که قرار بود در کار بهماران و کادر درمان گشایشی ایجاد کند و انگار این هم نشد. با این همه سال ۹۴ که اجرای این طرح کلید خورد، قرار شد با توجه به اجرای طرح تحول سلامت و به دلیل کمبود مراقبت های پرستاری و کمبود پرستار در بیمارستان ها طرحی با عنوان دوره بهیاری یک ساله (کمک پرستاری) اجرا شود و به موجب آن بهیاران آموزش دیده به مجموعه کادر درمان مراکز درمانی اضافه شوند. مجید رحمانی، معاون وقت آموزشی جهاد دانشگاهی علوم پزشکی تهران در ارتباط با اجرای این دوره گفت: «بسیاری از پرستاران کارهای پایه بهیاران را انجام نمی دهند یا اینکه به دلیل کمبود نیرو فرصتی برای پرداختن به امور جزئی بهماران وجود ندارد. یکی از دلایلی که همراهان بیمار را در بیمارستان نگه می دارند، این است که مراقبت های ابتدایی را برای بیمار خود به انجام برسانند. با توجه به وضعیت موجود و تعداد مراجعه بیماران به مراکز درمانی، ۱۰ هزار نیروی انسانی برای خدمات رسانی بهتر مورد نیاز است که برنامه ریزی برای جبران این کمبود انجام گرفته است. با توجه به اینکه جهاد دانشگاهی و تعاونی کارکنان نظام سلامت به عنوان متولیان آموزش و تامین نیروی بهیاری در کشور مطرح هستند، براساس تصمیم گیری های صورت گرفته، تقسیم بندی های استانی برای جذب این نیروها انجام گرفته و ماموریت برگزاری دوره های یک ساله بهیاری (کمک پرستاری) برای ۱۱ استان کشور به جهاد دانشگاهی واگذار شده است. مدت زمان برگزاری دوره های کمک پرستاری یک سال است که شامل ۳۰۰ ساعت مباحث تئوری و هزار و ۸۰۰ ساعت کار عملی و بالینی است. از مجموع ۳۰۰ ساعت کلاس های تئوری، ۲۳۰ ساعت به عنوان آموزش کلاسی و ۷۰ ساعت به تحت عنوان Skill Lab به منظور آموزش مهارت های حرفه ای برگزار خواهد شد. هزار و ۸۰۰ ساعت کار بیمارستانی در مدت زمان ۹ ماه یکی دیگر از برنامه هایی است که فراگیران دوره های یک ساله بهیاری باید در مراکز درمانی و بیمارستانی طی کنند. شهریه این دوره یک ساله بهیاری سه میلیون و ۶۵۰ هزار تومان است که طی سه قسط از افراد دریافت خواهد شد.»

حالا چه اتفاقی افتاده است؟

همان طور که مشخص شد و از سخنان معاون آموزش جهاد

دانشگاهی و برخی دیگر از مسئولان این حوزه که در ادامه به آنها هم اشاره می کنیم، برمی آید، قرار شد افرادی خارج از رشته پرستاری با طی دوره بهیاری یک ساله به عنوان کمک پرستار در مراکز درمانی مشغول به کار شوند. متولی امر هم جهاد دانشگاهی معرفی شد تا با دریافت مبلغ سه میلیون و ۶۵۰ هزار تومانی دوره را برگزار و واجدان شرایط را که سقف ۱۰ هزار نفری برای آن در نظر گرفته شده بود، در مراکز درمانی مشغول به کار کند.

حالا اما انگار همه چیز عوض شده است، نیروهایی که قرار بود جزئی از کادر درمان باشند و کمک پرستار، نیروی خدماتی شده اند و بدون در نظر گرفته شدن اعتباری برای مدارکی که گرفته اند و برای آن هزینه کرده اند، حتی لباس های فرم شان را هم تحویل داده اند و خبری از کمک پرستاری نیست.

یکی از افرادی که در این دوره یک ساله شرکت کرده از ابتدای ماجرا و برگزاری دوره برای فرهیختگان تعریف کرده و می گوید: «سال ۹۴ بود که وزارت بهداشت با این طرح (دوره یک ساله بهیاری) قصد داشت با یک تیر دو نشان بزند؛ هم کمبود نیروهای پرستاری و کادر درمان در مراکز درمانی را پوشش بدهد و جبران کند و هم به نوعی مقابل تهدیدات و بهانه های هر روزه پرستاران که یک روز مشکلات مادی و فشار کار را بهانه می کردند و یک روز هم تهدید به ترک کار بایستد و اینطور القا کند که می تواند با برگزاری این دوره و جذب نیرو با کمترین حقوق، کار آنها را انجام بدهد. البته قرار بود ما کمک پرستار باشیم و کنار پرستار کار کنیم و هنوز هم ادعایی نداریم که جایگزین پرستارها باشیم و همان کمک پرستاری را مطالبه می کنیم. پایه مدرک تحصیلی هم برای حضور در این دوره دیپلم بود، هر چند خیلی از افرادی که در این دوره حاضر شدند دارای مدرک کارشناسی و کارشناسی ارشد بودند. یعنی از این جهت و از لحاظ جایگاه علمی و مرتبه مدرکی ما خیلی هم پایین تر از پرستاران نبودیم اما همچنان هم همان حداقلی که به ما وعده داده بودند یعنی کمک پرستاری را می خواهم. نکته جالب در ارتباط با این مدارک تحصیلی هم اینکه الان اگر هر کدام از ما که این دوره را گذرانده ایم به مراکز درمانی مراجعه کنیم و درخواست کار داشته باشیم، کادر بیمارستانی یا آن مرکز اگر بفهمند مدرک تحصیلی ما بالاتر از دیپلم است، از پذیرش ما خودداری می کنند و ما را نمی پذیرند.

ما حدود ۳۶۰ ساعت دوره تئوری داشتیم و حدود ۹ ماه کارورزی در تمام بخش های بیمارستانی از جراحی و اتاق عمل و ... را پشت سر گذاشتیم.»

نظام پرستاری، موافقی که مخالف شد!

وزارت بهداشت این طرح بهیاری را همان کمک پرستاری یک ساله را ارائه می دهد و نظام پرستاری این را تایید می کند و از موافقان این طرح است. اما وقتی مبحث مربوط به هزینه طرح پیش کشیده می شود و نظام پرستاری به عنوان مجری طرح مبلغ پنج میلیون تومان را مطرح می کند، وزارت بهداشت با آن مخالفت می کند و طرح و موضوع برگزاری دوره را به مزایده می گذارد. در این مزایده جهاد

جامعه

دانشگاهی و آوای سلامت و شرکت آپنا این مزایده را برنده می شوند و با مبلغ سه میلیون و ۶۵۰ هزار تومان طرح را پیش می برند. از همین روز مزایده، نظام پرستاری شمشیر را از روی بندد و می شود مخالف اجرای طرح، البته الان دوباره به عنوان یکی از مجریان طرح کار می کند و دیگر مشکلی با اجرای این دوره ندارد و آن هم فقط به خاطر این است که خودش مجری شده است و از این راه درآمد دارد.

با تمام مشکلات طرح همچنان اجرا می شود

نکته قابل تامل در ارتباط با این طرح این است که علی رغم آموزش دیدن بالغ بر ۲۰ هزار نیرو و عدم جذب همه آنها در مراکز درمانی و مشکلاتی که به بخشی از آنها اشاره شد و بخشی دیگر را هم در ادامه می گویم، همچنان طرح با اسامی و عناوین مختلف درحال اجراست. در این باره که آیا کسی تا به حال اصلا جذب نشده است و به عنوان کمک پرستار کار نکرده باشد باید گفت که شاید از این ۲۰ هزار نفر حدود ۵۰۰ نفر تا به حال جذب شده باشند و مشغول کار باشند.

دانشجویان پرستاری مخالف این دوره

ما وقتی به بیمارستان ها می رفتیم و در کنار پرستاران مشغول کار بودیم آنها از ما راضی بودند اما نظام پرستاری روی دانشجویان پرستاری کار کرد و آنها چندین تحصن و تجمع انجام دادند و در نهایت وزارت بهداشت هم عقب نشینی کرد. در اصل این دانشجویان پرستاری بودند که با حضور ما در بیمارستان ها و به عنوان کادر درمان مخالف بودند. مجموع این اتفاقات باعث شد ماجراهای مختلف و تغییرات گوناگونی پیش بیاید، بخش بزرگی از این تغییرات روی نام دوره بود، هر بار و هر سال از همان سال اول نام دوره تغییر می کرد. یک بار کمک پرستار در پرانتز می آمد و بهیاری یک ساله ببرون از پرانتز، بعد کلا فقط شد کمک پرستاری و ... بعد از این تغییرات رفتند سراغ شرح وظایف و کتاب ها و ... و آنها را کم کردند و تغییرات جدی دادند.

تاکید بر تربیت ۱۰هزار بهیار

صحبت های ما تمام شده بود و حالا اسنادی را برای من فرستاد در ارتباط با جزئیات برگزاری این دوره، وعده هایی که داده شده بود و هیچ کدام عملی نشد. محمد میرزاییگی، معاون وقت پرستاری وزارت بهداشت سال ۹۴ و در آغاز راه این طرح گفت: «حداقل یک دوره مهارتی غیردانشگاهی؛ پیش از کارشناسی پرستاری نیاز امروز مردم ما در خدمات غیرتخصصی در گروه پرستاری است.» معاون پرستاری وزیر دلیل توجه ویژه به تامین ۱۰ هزار نفر نیروی مهارتی یک ساله را اینگونه تشریح کرد: «در سال های گذشته رده های کاردانی، بهیاری و کمک بهیاری را پیش از پرستاری داشتیم اما بنا به دلایلی این دوره ها حذف شدند. در همه جای دنیا سطوح پرستاری از اولیه تا تخصصی سطح بندی شده و در کشورهای مختلف از کشورهایی همسایه تا کشورهای اروپایی و غربی نیز این موضوع مشاهده می شود. در دنیا برای این مشکل راهکار وجود دارد که چه باید کرد تا هم خدمات عمومی

و هم خدمات تخصصی پرستاری به مردم ارائه شود و در عین حال هرکس متناسب با شأن، درجه و سطح تحصیلی خود ارائه خدمات کند. تمام صاحب نظران نظام سلامت و به ویژه جامعه پرستاری در اینکه حداقل یک دوره پیش از دوره کارشناسی پرستاری باید وجود داشته باشد، به اجماع صدرصدی رسیدند. در همین زمینه چندین سال است سازمان نظام پرستاری با همین اعتقاد دوره های سه ماهه برگزار می کند که به اذعان صاحب نظران بالینی سه ماه زمان اندکی است. با همین نگرش و اعتقاد از اول فروردین سال ۹۳ مطالعاتی پیرامون ضرورت، شکل و محتوای این طرح آغاز شد تا با یک نظر سنجی علمی از سراسر کشور در نهایت مشخص شود که چه می خواهیم؟ و این دوره آیا با عنوان کمک بهیاری، بهیاری، کاردانی یا دوره جدیدی مانند کمک پرستاری ایجاد شود. به عنوان یک رسالت حرفه ای – مردمی بر تربیت ۱۰ هزار بهیار از این نوع تاکید داریم.»

از ورود کمک پرستاری پیشگیری خواهیم کرد

وحید نصیری، عضو شورای عالی نظام پرستاری کشور در سال ۹۵ نسبت به موضوع بهیاران آموزش دیده واکنش نشان داد، البته بعد از برگزاری تجمع این افراد مقابل وزارت بهداشت. او گفت: «ما بر این عقیده هستیم که تعاونی نظام سلامت و جهاد دانشگاهی از وجود خیل عظیم جوانان تحصیلکرده بیگار در کشور نهایت سوء استفاده را کرده اند و از اعتراضات این عزیزان هم برای احقاق حقوق شان حمایت می کنیم، ولی با اسناد بسیار محکم و ادله کافی از ورود کمک پرستاری به اسم بهیار به سیستم پرستاری کشور پیشگیری خواهیم کرد.»

البته بر مبنای اسناد موجود این دست اظهار نظرها و مخالفت ها و موافقت ها همچنان هم وجود دارد اما عاقبت و سرانجام افرادی که در این دوره ها آموزش دیده اند، همچنان نامعلوم است.

نظام پرستاری خودش دوره برگزار می کند!

همان طور که تا اینجا مشخص شد و طبق اسناد موجود در ابتدای راه نظام پرستاری از موافقان برگزاری دوره بهیاری یک ساله بوده است و خود نیز به عنوان مجری طرح حتی هزینه شرکت در طرح را هم مشخص کرده بود اما در ادامه و بعد از مخالفت وزارت بهداشت با هزینه مشخص شده و خارج شدن مسئولیت اجرای این طرح از دستان نظام پرستاری آنها از مخالفان شدند؛ همان طور که بالا اشاره شد. اما اسناد دیگری وجود دارد که نشان می دهد نظام پرستاری خود مبادرت به برگزاری چنین دوره هایی کرده است. به گفته برخی پرستاران و دانشجویان پرستاری و همچنین اسناد موجود انگیزه مالی توجیه کننده این مهم بوده است و حالا نظام پرستاری که خود نفع مالی در برگزاری این دوره ها داشته دیگر مخالفت جدی با برگزاری آن ندارد.

تکلیف این ۲۰ هزار نفر مشخص شود

بعد از تغییرات در مجموعه وزارت بهداشت تعدادی از افرادی که در این دوره ها شرکت کرده بودند به دیدار حضرتی، معاون جدید پرستاری وزارت بهداشت رفتند و بعد از تشریح وضع موجود موافقت عدم برگزاری طرح را تا تعیین تکلیف این ۲۰ هزار نیروی دوره دیده گرفتند اما گویا این ممانعت دوامی نداشت و بعد از مدتی معاونت بهداشت اجازه ادامه برگزاری دوره را حتی به نظام پرستاری هم داده تا هم از حجم مخالفت ها نسبت به این دوره توسط نظام پرستاری کاسته شود و هم طرح را ادامه بدهند. با جمع بندی همه اینها موضوع قابل تامل و مطالبه این است که به هر دلیل و با سنجش نیازی که صورت گرفت، قرار شد ۱۰ هزار کمبود نیروی کمک پرستاری را با برگزاری این دوره پوشش بدهند، فارغ از اینکه این دوره ها به ضرر دانشجویان پرستاری است یا خیر، حالا حدود ۲۰ هزار نفر این دوره ها را با انواع و اقسام تغییرات و تنش ها پشت سر گذاشته اند ولی بلا تکلیف از جذب و رده خدمتی و جایگاه مانده اند و انواع و اقسام مشکلات و تحقیرها را می شنوند و بهتر است مجموعه وزارت بهداشت و نظام پرستاری و سایر نهاد های مسئول در این باره تصمیم گیری کنند.

در حاشیه

تعداد محیط بانان ۲ برابر می شود

سرهنگ جمشید محبت خانی، فرمانده یگان حفاظت محیط زیست اعلام کرد: «نیمی از کارکنان سازمان محیط زیست محیط بانان هستند. بازوی اجرایی سازمان، ویرترین سازمان و نوک پیکان سازمان، محیط بانان هستند. ۱۲۳ نفر از محیط بانان در دفاع از طبیعت به شهادت رسیدند و آخرین شهید محیط بان ما یک ماه پیش شهید باشقره بود که در پارک ملی گلستان جان خود را از دست داد. یک هماهنگی خوب و همدلی و برادری خاصی بین ناجا و محیط بانی شکل گرفته است. با اینکه هیچ اثری از متخلفان نمانده بود با یک سری اقدام های خاص و استادانه که در حوزه پلیس آگاهی و حوزه انتظامی استان گلستان و خراسان شمالی انجام شد، ظرف ۴۸ ساعت هشت متهم دستگیر شدند و متهم اصلی هم که محیط بان ما را به قتل رسانده بود، اعتراف کرد. ۱۱ درصد اراضی ملی کشور در حوزه مناطق چهارگانه شامل ۳۱ پارک ملی، ۳۸ اثر طبیعی ملی، ۴۶ پناهگاه حیات وحش و ۱۶۹ منطقه حفاظت شده است. جمعا مناطق چهارگانه ما ۲۸۴ منطقه با مساحت حدود ۱۷ میلیون هکتار (حدود ۱۱ درصد) است. تعداد پاسگاه های ما ۶۰۹ مورد است که از امانات نسل آینده پاسداری می کنند. نزدیک به ۸۰۰ پاسگاه ما با همه امکانات به دلیل نبود نیروی انسانی خالی است و متخلفان می توانند به راحتی جولان بدهند. محیط بان تنها شکاربان نیست و محیط زیست شامل آب و خاک و پوشش گیاهی و ... در حفاظت می کند. ۲۴۰۰ نفر یعنی نزدیک به ۵۰ درصد نیروی مورد نیاز ما تامین است اما خبر خوش این است که ظرف پنج سال محیط بانان به دو برابر افزایش پیدا کنند. مصوبه اش گرفته شده و سالی ۳۵۰ نفر محیط بان استخدام خواهیم کرد. از همین هفته قرار است ثبت نام ها انجام شود و از شب عید پس از آموزش در مرکز آموزش محیط بانی به پاسگاه ها اعزام شوند.»

چوک بوی نامطبوع

محسن هاشمی رفسنجانی، رئیس شورای شهر تهران درخصوص آخرین اظهارات مطرح شده درباره انتشار بوی نامطبوع در شهر تهران در هفته گذشته گفت: «در این باره کمیته ای توسط خاتم نوری، رئیس کمیته سلامت شورای شهر تهران تشکیل شده است. نوری به عنوان رئیس کمیته این موضوع را به صورت جدی پیگیری خواهد کرد و در واقع با توجه به اظهارات پراکنده منبع انتشار بوی نامطبوع بنده صحبتی اعلام نمی کنم و قرار است تمام گزارش ها و اظهارات مطرح شده در کمیته اشاره شده جمع بندی شود.» هاشمی رفسنجانی با بیان اینکه موضوعات پراکنده درباره منبع انتشار بوی نامطبوع در پایتخت تبدیل به چوک شده است، گفت: «بنابر این شورای شهر تهران به این جمع بندی رسید که اظهارات مطرح شده از سوی فرمانداری، استانداری و تمامی مسئولان مربوطه در این کمیته بررسی و اعلام شود.»

شرایط اخذ گواهینامه اتباع

سرهنگ هویدا تراز، رئیس مرکز صدور گواهینامه پلیس راهور ناجا درباره چگونگی روند صدور گواهینامه رانندگی برای اتباع خارجی ساکن در ایران، گفت: «ابتدا باید گفت اتباع خارجی که دارای گواهینامه رانندگی معتبر هستند بعد از ورود به ایران می توانند به مدت ۶ ماه با همان گواهینامه رانندگی کنند. اگر مدت اقامت اتباع خارجی در ایران بیشتر از ۶ ماه شود باید گواهینامه خود را به گواهینامه ایرانی تبدیل کنند. اتباعی که کشورشان عضو کنوانسیون بین المللی علائم راه، ژنو ۱۹۴۸ یا وین ۱۹۶۸ هستند، گواهینامه های اتباع شان در ایران طبق اصل عمل متقابل به گواهینامه ایرانی تبدیل می شود.» سرنگ تراز، مدارک لازم برای تبدیل گواهینامه خارجی به ایرانی را ارائه اصل گواهینامه خارجی، ترجمه رسمی آن و معرفی نامه از پلیس مهاجرت و گذرنامه برای اتباع عادی و از وزارت امور خارجه برای اتباع سیاسی اعلام کرد. اعتبار گواهینامه های اتباع عادی یک ساله است؛ چرا که اقامت آنها برای یک سال تعیین می شود اما برای اتباع سیاسی، ۱۰ ساله است.

مراجعه ۲ میلیون نفر برای اهدای خون

بشیر حاجی بیگی، سخنگوی سازمان انتقال خون گفت: «از ابتدای سال جاری تا پایان آذرماه، تعداد دو میلیون و ۱۱ هزار و ۵۱۶ نفر برای اهدای خون به مراکز انتقال خون مراجعه کردند که از این تعداد، یک میلیون و ۵۸۱ هزار و ۹۷۷ واحد خون اهدا شده است. در ۹ ماهه گذشته مردم استان های تهران، فارس، خراسان رضوی و مازندران بیشترین میزان اهدای خون را در کشور داشته اند.» حاجی بیگی استان های خراسان شمالی، خراسان رضوی و کردستان را دارای بیشترین میزان رشد اهدای خون از ابتدای سال جاری تا پایان آذرماه نسبت به مدت مشابه سال گذشته اعلام کرد. طبق اعلام سخنگوی سازمان انتقال خون طی این مدت، دو میلیون و ۶۴۲ هزار و ۴۰۱ واحد خون و فراورده های آن در مراکز درمانی و بیمارستانی کشور توزیع شده است که از این تعداد، یک میلیون و ۴۴۷ هزار و ۸۷۹ واحد گلبول قرمز (فشرده شده)، ۴۸۴ هزار و ۹۵۶ واحد پلاسما (FFP) تازه منجمد و ۷۱۰ هزار و ۵۶۶ واحد پلاکت بوده است. از ابتدای سال جاری تا پایان آذر، شاخص اهدای خون بانوان لرستانی به ۹ درصد، خراسان جنوبی با هشت درصد و استان های مرکزی و کردستان با هفت درصد، بیشترین میزان بین اهدا کنندگان خون در کشور بوده است.